

Társadalomtudományi Kar
Szociológia és Társadalompolitikai Intézet
Korrupciókutató-központ

Közbeszerzések egy pályázóra és tájékoztatlan adófizetőkre

Public Procurement 4 You

Második riport

Budapest, 2011. november

Az elemzést Budapesti Corvinus Egyetem Szociológia és Társadalompolitika Intézet Korrupciókutató-központjának (BCE KKK) kutatócsoportja készítette.

A kutatás folytatását a „Tudományos képzés műhelyeinek támogatása (TÁMOP-4.2.2/B-10/1/2010-0023)” című program, a BCE Korrupciókutató-központ egyéb pénzügyi erőforrásai, és a résztvevők önkéntes munkája teszi lehetővé.

A munka folytatásához minden anyagi hozzájárulást, segítséget szívesen fogadunk (tothij@econ.core.hu).

Közbeszerzések egy pályázóra és tájékoztatlan adófizetőkre – Második tétel

Együttműködő partner:

Erőforrástérkép projekt (MTA KTI): <http://regionaldata.org>

A kutatási program résztvevői:

Cserpes Tünde	Ph.D. hallgató, University of Illinois at Chicago
Fazekas Mihály	Ph.D. hallgató, University of Cambridge
Fülöp Zoltán	ügyvéd
Gyenes Jenő	programtervező matematikus
Uhrin Tamás	programtervező matematikus
Szél Bernadett	szociológus, KSH
Staub Nóra	egyetemi hallgató, ELTE

Adattisztítási munkák:

Agárdy Balázs, Borbély Linda, Groszmann Diána, Korom Gabriella, Levendel Dávid, Magyar Máté, Séd Levente

Kutatásvezető:

Tóth István János, Ph.D.	tudományos főmunkatárs, MTA KTI egyetemi magántanár, BCE
Szántó Zoltán, Ph.D.	intézetvezető, BCE SZTI

BCE Szociológia és Társadalompolitika Intézet
Korrupciókutató-központ
1093 Budapest, Közraktár utca 4-6.

A kézirat lezárva: 2011. november 15.

Tartalom

Tartalom.....	3
Ábrák jegyzéke	4
Bevezetés	5
1. A kiinduló adatbázis két hibája a sok közül	7
2. A közbeszerzések száma és megoszlása	10
3. Az érvényes ajánlatot adó pályázók száma.....	11
4. Összefoglalás és további kutatási lépések.....	18

Ábrák jegyzéke

1. ábra: A 2010. évben eredményesen lezárult közbeszerzési eljárások száma és aránya havonta (N = 15.515)	10
2. ábra: Közbeszerzési eljárások megoszlása az ajánlattevők száma szerint, 2010 (N = 15.515)	11
3. ábra: Közbeszerzési eljárások megoszlása az ajánlattevők száma szerint, 2010 (N = 15.515, ajt_szx > 0)	12
1. táblázat: A sikeres közbeszerzési eljárások száma az érvényes ajánlatot tevők száma szerint, 2010 (N = 14.553, ajt_szx > 0)	13
4. ábra: Az ajánlattevők átlagos száma havonta, 2010 (N = 14.553, ajt_szx > 0)	15
5. ábra: Az egy érvényes ajánlattevő mellett megvalósult pályázatok átlagos aránya havonta, 2010 (% , N = 14.553, ajt_szx > 0)	16
2. táblázat: Az egy érvényes ajánlattevő mellett megvalósult pályázatok száma havonta, 2010 (% , N = 14.553, ajt_szx > 0)	17
6. ábra: Közbeszerzések megoszlása az érvényes ajánlattevők száma szerint, 2010 (N = 14.084, ajt_szx > 0 és k_hnpx ≠ 6)	17

Bevezetés

A hatékony kormányzás alapvető feltétele, hogy adatokkal rendelkezünk a kormányzásról.

1. Az első riportunkban röviden ismertettük a MaKAB (Magyar Közbeszerzési Adatbázis) létrehozásának előzményeit, rövid történetét és alapvető céljait. Lásd: Magyar közbeszerzési adatok és az információs szupersztráda, BCE KKK. Első riport, 2011, július. (http://www.crc.uni-corvinus.hu/download/kb_adatok_2011_riport1_110725.pdf). Ideje most számot vetnünk azzal, hogy meddig jutottunk el az adatbázis építésében és a rendelkezésre álló adatok egy részének rövid áttekintéséből milyen előzetes eredmények adódnak.
2. A terveink szerint a MaKAB 1996-2010 közötti adatokat, mintegy 100.000 közbeszerzés összes fontos adatát tartalmazni fogja. Külön elemezhetőek lesznek benne a kiírók, a pályázók, a kiírások, és az eredményhirdetések adatai.
3. A MaKAB alapvető forrása a Közbeszerzések Tanácsa (KB) honlapja (<http://www.kozbeszerzes.hu/>). Bár szerettünk volna közvetlenül adatokat kapni a Közbeszerzési Tanácstól, eddigi próbálkozásunk nem vezetett eredményre. Munkatársunk adatkérő levele sajnos megválaszolatlan maradt. Reméljük, a jövőben együtt tudunk működni a Közbeszerzési Tanáccsal, már csak azért is, mert az adatbázis építése közben tapasztalnunk kellett, hogy a KB közbeszerzési adatbázisa (KBKA), amelyből egyébként a KB honlapján lévő szöveges információk létrejönnek, több ponton hibás adatokat tartalmaz (ezekről a későbbiekben néhány példa erejéig említést teszünk). Ezeket a hibákat a MaKAB-ban már kijavítottunk és készek vagyunk tapasztalatainkkal segíteni az eredeti adatbázis (KBKA) tisztításának esetleges munkáját.
4. Az alábbi riportban kizárólag a 2010-es közbeszerzések néhány érdekes jellegzetességéről lesz szó. A 1996-2009 közötti évek tapasztalatairól a későbbi kutatási riportokban, illetve publikációkban tervezünk foglalkozni.
5. Az alábbiakban először a Közbeszerzési Tanács adatbázisának két kardinális, nehezen javítható és pár egyszerű, de nagyon gyakori hibájával foglalkozunk. Majd a 2010. évi közbeszerzések adataiból az érvényes ajánlatok közbeszerzési eljárásonkénti átlagos számát tekintjük át és vizsgáljuk néhány szempont szerint¹.

¹ Ezt a problémát a kutatócsoport egyik tagja már érintette a Széchenyi István Szakkollégium szakmai konferenciáján elhangzott előadásában. Lásd: Fazekas Mihály: Államkapacitás problémái Magyarországon. Dilettantizmus és korrupció. http://www.crc.uni-corvinus.hu/download/allamkapacitas_2011_szisz_konferencia_111021.pdf

Közbeszerzési adatok egy pályázóra és tájékoztatlan adófizetőkre...

6. Az eredmények, amelyeket közölni fogunk, még egy nem teljesen tisztított adatbázisból származnak – de így is nagy valószínűséggel helytállóak, mivel az adatbázis általunk feltárt hibáit *a priori* torzítatlannak tekinthetjük. Így az alább bemutatott – kb. 90-95%-os feldolgozottság melletti – tendenciák és összefüggések nem nagyon fognak változni akkor sem, amikor a javítási procedúrák befejezése után a teljesen tisztított adatbázis a kezünkben lesz.

7. A 2010. év közbeszerzési adatait vizsgálva 15.515 eredményhirdetés adatait tekintjük át, amelyeket 3.371 kiíró bonyolított le, és amelyeken 42.961 pályázó vett részt².

8. Az olyan közbeszerzéseket, amelyeken csak egy érvényes ajánlat versenyez önmagával, olyan eseteknek tekintjük, amelyeknél a korrupciós kockázatok magasabbak, mint a három, vagy háromnál több érvényes ajánlattevő mellett lezáruló eljárásoknál.

9. Jelen riportunk legfontosabb eredménye amennyire egyszerű, annyira mellbevágó:

A 2010. évi közbeszerzések adatait vizsgálva kimutatjuk, hogy az ebben az évben eredményesen lezárt közbeszerzések mintegy 40%-ánál mindössze egy pályázó adott be érvényes ajánlatot.

10. Az egy érvényes pályázatot leadó közbeszerzések aránya felettébb furcsa időbeni szabályosságot mutat:

2010 júniusban különös módon megnőtt az egy érvényes pályázóval megvalósuló közbeszerzések aránya.

² A két utolsó adat nem pontos, mivel a névelírásokat nem tudtuk még teljeskörűen javítani, így egy valószínűségi kiíró intézmény, illetve jelentkező vállalat több néven is szerepelhet. Az ilyen hibák aránya azonban becsléseink szerint legfeljebb 3%-ra tehető.

1. A kiinduló adatbázis két hibája a sok közül

13. Az adatbázis egyik legfontosabb, és amennyire nehezen javítható, annyira érthetetlen hiányossága az, hogy nem tartalmazza sem az egyes ajánlatkérők (jellemzően állami intézmények), sem az ajánlattevők (jellemzően cégek) egyértelmű azonosítására szolgáló és az adóhatóság, a KSH, vagy a Magyar Államkincstár által megadott numerikus kódokat. Az első esetben a MÁK által adott törzsszám (un. PIR)³, vagy a 11 jegyű adószám, míg a második esetben az adószám első 8 jegye (KSH azonosító) egyértelműen meghatározza az intézményeket, non-profit szervezeteket, illetve a cégeket.

Nem tudjuk, hogy mi volt az adatbázis létrehozójának szándéka azzal, hogy a közbeszerzések legfontosabb szereplőinek – a pályázatokat kiíró szervezeteknek, illetve a pályázó cégeknek – nem azonosítható módon való rögzítése mellett döntött.

Ezt a hiányosságot csak nagyon körültekintő és rendkívül extenzív munkával lehet pótolni és ezt a munkát mind az ajánlatkérő szervezetek, mind az ajánlattevő cégek esetében el kell végezni. Csak ez a munka biztosítja azt, hogy a közbeszerzési adatok összekapcsolhatóvá váljanak más adatforrások (pl. eredménykimutatások, MÁK adatok, cégbírósági adatok, fekete listák, stb.) adataival.

A fenti hiányosság azért is teremt nehéz helyzetet, mert a kiinduló adatbázisban ugyanaz az intézmény, vagy ugyanaz a cég különböző neveken szerepel. Elég, hogy ez *egy betű* eltérésben, illetve egy kisbetű-nagybetű különbségében jelenjen meg.

A problémát az alábbi két példával illusztráljuk:

A „Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórháza” az alábbi változatokban szerepel az adatbázisban:

Bács-Kiskun megyei Önkormányzat Kórháza
Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórháza
Bács-Kiskun megyei Önkormányzat Kórház
Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórház

³ "...j) törzskönyvi azonosító szám (más néven: PIR szám): a törzskönyvi szervek nyilvántartására szolgáló, a Kincstár által kiadott, 6 számjegyből álló, 6. pozíción ellenőrző számmal ellátott egyedi azonosító szám;...”
Lásd: 25/2009. (XI. 18.) PM rendelet a törzskönyvi nyilvántartásról.
http://www.complex.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0900025.PM

Vagy egy cég esetében ugyanez:

ALISCA BAU Építő Zrt.
Alisca Bau Építőipari Zrt.
ALISCA BAU Építőipari Zrt.
ALISCA BAU ÉPÍTŐIPARI ZRT.

14. A másik kardinális hiányosság a KBKA egyes elemei (adattáblái) összekapcsolásának a mostani állapot melletti lehetetlenségéből adódik. A közbeszerzési kiírások és eredményhirdetések között nincs ugyanis olyan nyilvánosan elérhető kód, azonosító, amellyel a két adathalmaz összekapcsolható lenne. Az első ugyanis olyan adatokat (k_1, k_2, \dots, k_n) tartalmaz, amelyek a másodikkal (e_1, e_2, \dots, e_m) összekapcsolva lennének értelmesen elemezhetők.

Például annak megfigyelése különösen fontos lenne a korrupciós kockázatok szempontjából, hogy egy közbeszerzés esetében mennyi idő telik el a közbeszerzés kiírása, a pályázatok benyújtási határideje és az eredmény kihirdetése között⁴. Az előbbi két információt a kiírások, míg az utóbbit az eredményhirdetések tartalmazzák. Egy ilyen elemzés elvégzésére a kiinduló adatbázis most nem nyújt módot-

De hozzá kell tennünk: a két adathalmaz összekapcsolását az őket összekötő ún. kulcsváltó hiánya csak rendkívül megnehezíti, de nem teszi lehetetlenné. Ezt a feladatot most a kutatónak kell elvégeznie – és meg is fogjuk ezt oldani.

15. Az ajánlatkérők és pályázók neveinek hibás leírása mellett arra is felfigyeltünk, hogy az ajánlatkérők típusaira vonatkozó kategorikus adatok (!) megadása is több esetben következtelen és hibás. A közbeszerzési értesítők ugyanis az ajánlatkérőket alapvetően hat csoportba sorolják:

- Központi szintű
- Közszolgáltató
- Regionális/helyi szintű
- Támogatott szervezet [Kbt. 22. § (2) bekezdés, 241. § b)–c) pont]
- Közjogi szervezet
- Egyéb

⁴ Lásd például az Ok-tat kft. által megnyert pályázatot, amikor a pályázat benyújtása (1995. december 31.) és az eredmény kihirdetése (1996. január 3.) között két munkanap telt el (http://archivum.hvg.hu/article/199645Oktatasi_fegyelmi.aspx, <http://www.nol.hu/archivum/archiv-359849>, illetve <http://www.origo.hu/itthon/20100505-15-ev-utan-szuletett-jogeros-itelet-az-oktatugyben.html>)

Közbeszerzési adatok egy pályázóra és tájékoztatlan adófizetőkre...

16. Ezek után feltételezhető lenne, hogy e csoportok között nincsenek átfedések (ezek diszjunkt halmazok⁵), azaz egy ajánlatkérő például nem tartozhat egyszerre a „központi szintű” és „regionális / helyi szintű” csoportba is. Pedig az adatbázis szerint koránt sincs így.

17. De tegyük fel, hogy itt nem diszjunkt halmazokról van szó, azaz egy ajánlattevő egyszerre több csoportba is besorolható. Az azonban már különösen furcsa, hogy 'Abony Város Önkormányzata' „központi szintű” szervezet legyen, míg 'Adony Város Önkormányzata' természetesen „regionális / helyi szintű” szervezet.

Ez a KT adatbázisa szerint lehetséges – elvégre csak egy *d* és *b* betű különbség van a két város neve között⁶.

18. Természetesen, hogy ezeket, az ilyen típusú a hibákat is javítjuk, illetve javítani fogjuk.

⁵ <http://hu.wikipedia.org/wiki/Halmaz>

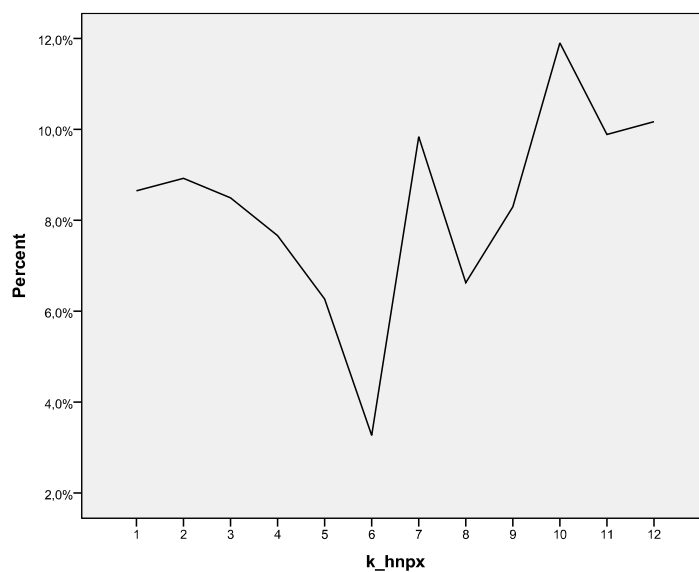
⁶ Lásd az 15977/2010 iktatószámú és a 11345/2010 iktatószámú tájékoztatókat:

http://www.kozbeszerzes.hu/lid/ertesito/pid/0/ertesitoHirdetmenyProperties?objectID=Hirdetmeny.portal_15977_2010 illetve

http://www.kozbeszerzes.hu/lid/ertesito/pid/0/ertesitoHirdetmenyProperties?objectID=Hirdetmeny.portal_11345_2010

2. A közbeszerzések száma és megoszlása

1. ábra: A 2010. évben eredményesen lezárult közbeszerzési eljárások száma és aránya havonta (N = 15.515)

hónapok	Gyakoriság	%	Kumulatív %
1	1342	8,6	8,6
2	1385	8,9	17,6
3	1318	8,5	26,1
4	1189	7,7	33,7
5	973	6,3	40,0
6	507	3,3	43,3
7	1527	9,8	53,1
8	1028	6,6	59,7
9	1287	8,3	68,0
10	1847	11,9	79,9
11	1534	9,9	89,8
12	1578	10,2	100,0
Össz.	15515	100,0	

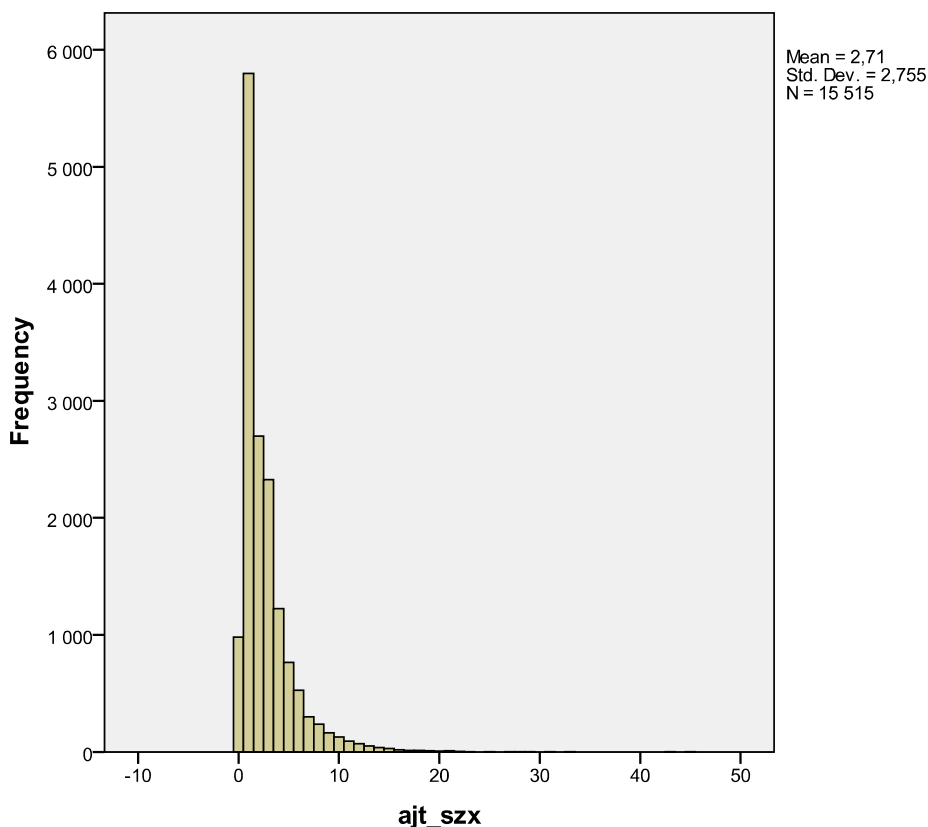
Forrás: MaKAB Béta, BCE KKK

19. Az elemzett 15.515 közbeszerzési eljárás havi megoszlása január – június között csökkenő, ezt követően pedig növekvő trendet ír le⁷. Ez összefüggésben van azzal, hogy a Bajnai kormány 2010. március 1-től gyakorlatilag leállította a közbeszerzéseket⁸.

3. Az érvényes ajánlatot adó pályázók száma

20. A rendelkezésünkre álló adatbázis alapján megadható a 2010. évi közbeszerzések megoszlása aszerint, hogy hány ajánlattevő adott be érvényes ajánlatot a közbeszerzési felhívásokra.

2. ábra: Közbeszerzési eljárások megoszlása az ajánlattevők száma szerint, 2010 (N = 15.515)

Forrás: MaKAB Béta, BCE KKK

⁷ A Közbeszerzési Tanács 2011. február 23.-i sajtóközleménye szerint 2010-ben ennél jóval kevesebb, 10.685 eredményesen lezárult eljárásról tudósít. Lásd

http://www.kozbeszerzes.hu/static/uploaded/document/sajt%C3%B3t%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3_2011_02.23.doc. A két adat különbségének okát még nem sikerült kiderítenünk.

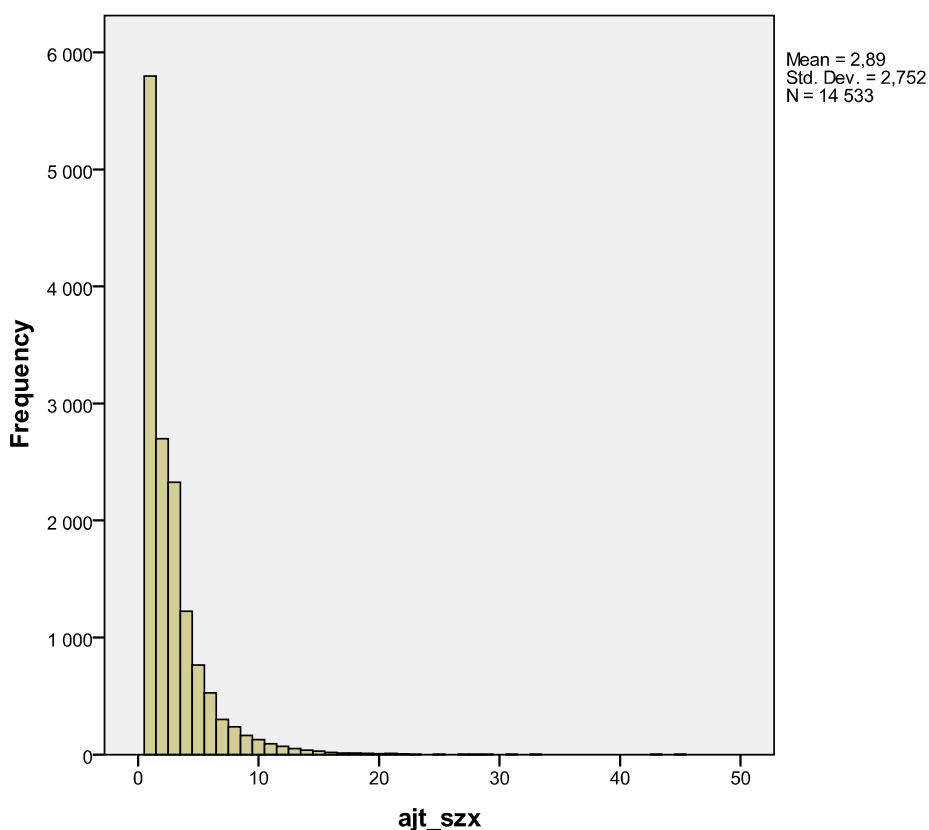
⁸Lásd: A Kormány 1003/2010. (I. 19.) Korm. határozata döntési moratórium elrendeléséről:

<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPdf/hiteles/mk10004.pdf>, valamint http://index.hu/gazdasag/magyar/2010/02/08/kozbeszerzes_moratorium/.

21. A 15.515 eredményhirdetésből 982 esetben nem volt ajánlattevő – azaz eredménytelenül zárult a felhívás. Ezekről érdemes a továbbiakban eltekinteni. Így az olyan eljárásoknál, amelyeknél volt legalább egy ajánlattevő (14.533 volt ilyen 2010-ben), az ajánlattevők átlagos száma 2,89. De éppen az 1. és 2. ábráról láthatjuk, hogy az átlag ebben az esetben nem hordoz sok információt.

22. Magyarországon 2010-ben a leggyakoribb eset az volt, hogy az eredményesen lezárult közbeszerzéseken egy, azaz egy érvényes ajánlat versenyzett (3. ábra). Másrészt egy-két extrém magas érték (30-40 ajánlattevő) meglehetősen jobbra ferdtí az eloszlást⁹.

3. ábra: Közbeszerzési eljárások megoszlása az ajánlattevők száma szerint, 2010 (N = 15.515, ajt_szx > 0)

Forrás: MaKAB Béta, BCE KKK

⁹ Ez az eloszlástípus az élet rendkívül sok területén figyelhető meg. Közismert például a tudományometriában és a nyelvészetben, ahol Zipf-Lotka eloszlásnak hívják. Zipf törvényként, illetve a *legkisebb erőfeszítés elveként* (*least effort principle*) is hivatkoznak rá. Lásd: Zipf, George Kingsley (1949): *Human behavior and the principle of least effort*. Oxford, England: Addison-Wesley Press., illetve http://en.wikipedia.org/wiki/Principle_of_least_effort, http://en.wikipedia.org/wiki/Zipf's_law, valamint http://en.wikipedia.org/wiki/Lotka's_law.

Közbeszerzési adatok egy pályázóra és tájékoztatlan adófizetőkre...

23. A gyakorisági megoszlás (1. táblázat) szerint a 2010. évi sikeresen lezárult közbeszerzések 39,9%-ánál mindössze egy pályázó adott be érvényes ajánlatot – és ebben a versenyben természetesen ez a pályázó is nyert.

1. táblázat: A sikeres közbeszerzési eljárások száma az érvényes ajánlatot tevők száma szerint, 2010 (N = 14.553, ajt_szx > 0)

ajánlattevők Száma	Közbeszerzések száma	%	Kummulatív %
1	5799	39,9	39,9
2	2699	18,6	58,5
3	2326	16,0	74,5
4	1225	8,4	82,9
5	764	5,3	88,2
6	527	3,6	91,8
7	301	2,1	93,9
8	236	1,6	95,5
9	164	1,1	96,6
10	127	,9	97,5
11	93	,6	98,1
12	71	,5	98,6
13	51	,4	99,0
14	36	,2	99,2
15	30	,2	99,4
16	18	,1	99,5
17	12	,1	99,6
18	12	,1	99,7
19	9	,1	99,8
20	6	,0	99,8
21	11	,1	99,9
22	3	,0	99,9
23	2	,0	99,9
25	2	,0	99,9
27	1	,0	99,9
28	2	,0	100,0
29	1	,0	100,0
31	1	,0	100,0
33	2	,0	100,0
43	1	,0	100,0
45	1	,0	100,0
Össz.	14533	100,0	

Forrás: MaKAB Béta, BCE KKK

Közbeszerzési adatok egy pályázóra és tájékoztatlan adófizetőkre...

24. Nem tudjuk, hogy mi okozza ezt az extrém magas arányt. Előzetesen azt vártuk volna, hogy a leggyakoribb esetek a 3-4 ajánlattevő mellett megvalósuló pályázatok lesznek – az ajánlatkérők legalább „szimulálják” a versenyt.

Nem állítjuk azt, hogy minden olyan esetben, amikor egy pályázó adott be érvényes pályázatot és nyert, ott korrupció lenne, mint ahogy az sem állítható, hogy a 2-3-4 szereplős pályázatok tökéletesen mentesek lennének a korrupciós kockázatoktól.

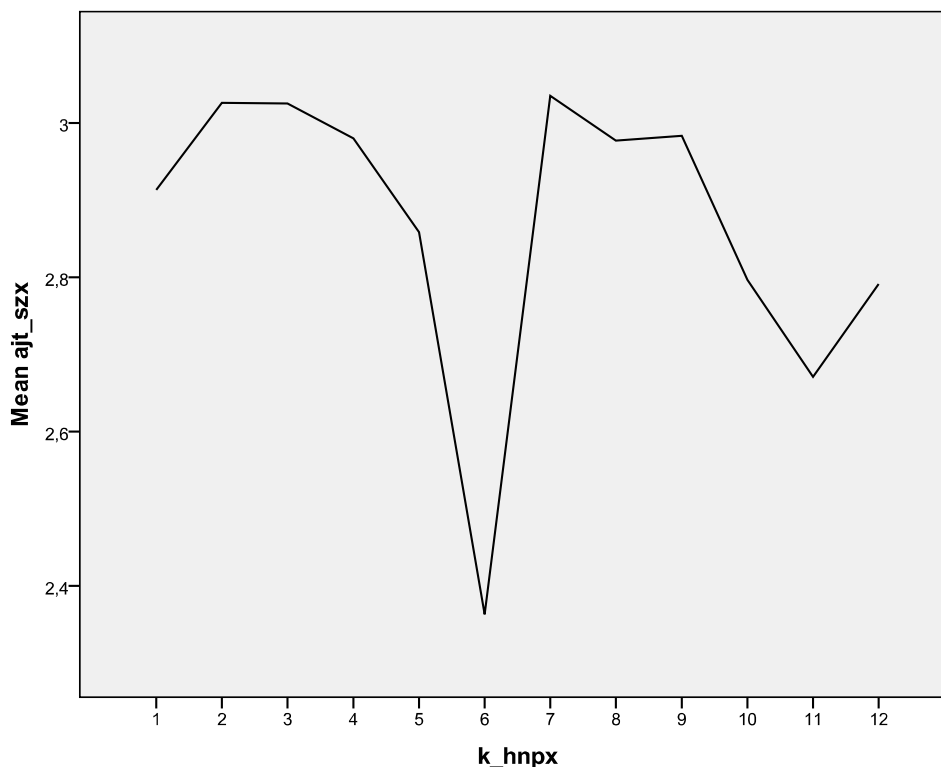
De azt állítjuk, hogy az egy érvényes ajánlat mellett lebonyolított pályázatoknál magasabbak a korrupciós kockázatok (magasabb a korrupció becsült valószínűsége), mint ott, ahol egynél több szereplő adott be érvényes pályázatot.

Egy ilyen interpretáció elfogadása mellett válnak igazán fontossá ezek az adatok.

25. Nézzük ezek után, hogy az egy érvényes pályázó melletti közbeszerzések aránya hogyan alakul, ha éven belüli, havonkénti adatokat vesszük figyelembe. A közbeszerzési adatokat az eredményhirdetés hónapja szerint csoportosítva egészen különleges tendenciát figyelhetünk meg (lásd 4. ábra). Az év legtöbb hónapjában stabil 2,7-3,2 közötti értékeket kapunk, kivéve júniust, amikor az átlagosan 2,4 ajánlattevő alá esik a közbeszerzéseken érvényes pályázatot beadó ajánlattevők száma.

De az átlag, mint láttuk, esetünkben rossz mérce -- nézzük ezért ezt másképpen is. Az 5. ábrán az egy ajánlattevő mellett megvalósuló közbeszerzések átlagos arányának havi alakulását követhetjük nyomon. A júniusi kiugró adatot (az egy pályázó mellett lezárt közbeszerzések arányának megugrását) itt is láthatjuk.

4. ábra: Az ajánlattevők átlagos száma havonta, 2010 (N = 14.553, ajt_szx > 0)

Forrás: MaKAB Béta, BCE KKK

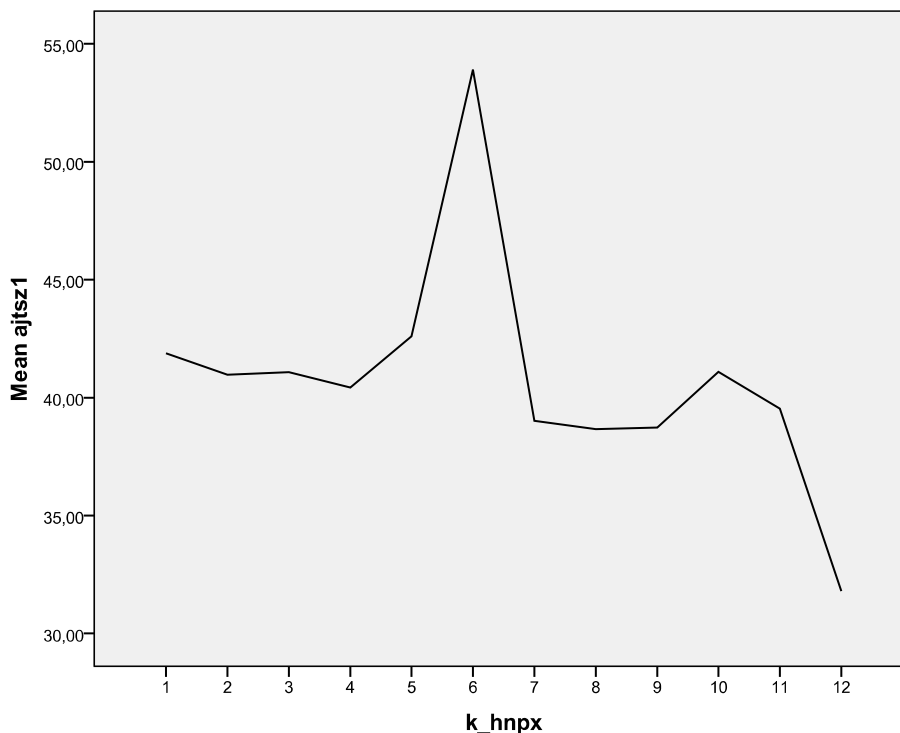
26. A júniusi kiugró adat szemmel láthatóan egybeesik a kormányváltással: 2010. május 14-én vált a Bajnai kormány ügyvezető kormánnyá, és az Orbán kormány május 29-én lépett hivatalba. A szóban forgó közbeszerzések többségét még a kormányváltás előtt hirdették meg, és közvetlenül a kormányváltás formális lezajlását követően júniusban hoztak róluk eredményt.

Hogy mi történt a közbeszerzések terén 2010. júniusában valójában – azt természetesen (még) nem tudjuk.

De ha a közbeszerzési eljárások eredményét, a szereplők magatartását – amelyek *par excellence* függetlennek kellene lenniük politikai szempontoktól – ilyen mértékben befolyásolja a kormányváltás ténye, akkor a 4. és 5. ábra éppen arra bizonyíték, hogy a közbeszerzések eredményei jelentős mértékben függenek tisztán politikai tényezőktől. Illetve lehet, hogy elsősorban *ezektől* függenek.

27. Korábban láttuk (16. pont), hogy a lezárult közbeszerzések száma február és június között csökkent és júniusban érte el a mélypontot. Ez azonban nem magyarázat arra, hogy az eredményhirdetések lecsökkent számán belül miért az egy ajánlattevő mellett megvalósuló közbeszerzések aránya nőtt meg.

5. ábra: Az egy érvényes ajánlattevő mellett megvalósult pályázatok átlagos aránya havonta, 2010 (% , N = 14.553, ajt_szx > 0)

Forrás: MaKAB Béta, BCE KKK

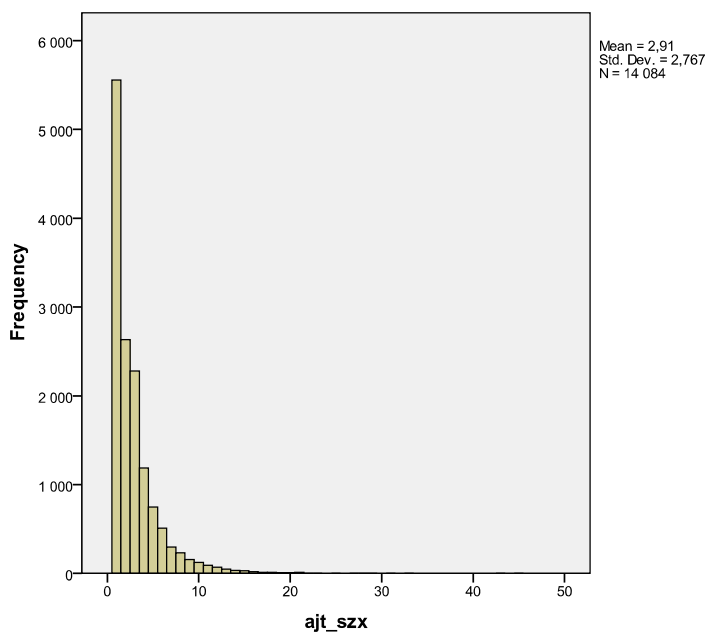
28. A másik megfigyelés a decemberi csökkenéshez kötődik (33%), amikor – ezt is láthattuk az 1. ábrán – éppen megugrott az eredményesen lezárult közbeszerzések száma. Vagyis az egy érvényes pályázóval megvalósuló közbeszerzések száma a júniusi adat kivételével meglehetősen nagy stabilitást mutat az év során (lásd 2. táblázatot).

29. Ha a júniusi adatoktól különlegességük okán eltekintünk, akkor is érvényesül, hogy a sikeres magyar közbeszerzési eljárásokat 2010-ben az egy szereplős (ajánlattevős) pályázatok dominanciája jellemzi (lásd 6. ábra). A korábbi, egész évre érvényes 39,9%-os arány ekkor 39,5%-ra csökken.

2. táblázat: Az egy érvényes ajánlattevő mellett megvalósult pályázatok száma havonta, 2010 (% , N = 14.553, ajt_szx > 0)

		ajtsz1		
		nem	igen	Össz.
k_hnpx	1	719	518	1237
	2	762	529	1291
	3	720	502	1222
	4	663	450	1113
	5	520	386	906
	6	207	242	449
	7	866	554	1420
	8	590	372	962
	9	742	469	1211
	10	1038	724	1762
	11	875	572	1447
	12	1032	481	1513
Össz.		8734	5799	14533

6. ábra: Közbeszerzések megoszlása az érvényes ajánlattevők száma szerint, 2010 (N = 14.084, ajt_szx > 0 és k_hnpx ≠ 6)

4. Összefoglalás és további kutatási lépések

30. Ebben a kutatási riportban azt vizsgáltuk, hogy a MaKAB adatai alapján, hogy mennyire volt jellemző a 2010. év közbeszerzéseire az, hogy egy érvényes pályázatot beadó pályázó mellett valósult meg a közbeszerzés.

31. Azt találtuk, hogy az egy érvényes pályázó „versenye” a közbeszerzések domináns gyakorlata volt 2010 egész évében.

32. Azt találtuk továbbá, hogy 2010 júniusa különleges hónap volt e tekintetben – ekkor jelentősen megugrott az egy érvényes pályázatot mellett lebonyolított közbeszerzések aránya.

33. Véleményünk szerint e tény a politikai tényezőknek a közbeszerzési döntésekben megnyilvánuló erős hatására világít rá.

34. A következő riportban megvizsgáljuk azt, hogy az ajánlatkérők egyes típusai hogyan viselkednek e tekintetben: mennyire jellemző ez a jelenség a központi költségvetési szerveknél, és mennyire a helyi és regionális szervezeteknél.

Megadhatjuk azon szervezetek körét, amelyeknél többször volt egy érvényes ajánlat, és ezt mindig ugyanaz a pályázó adta be – és nyert. Vagy azoknak a cégeknek a listáját, amelyek mindig egyedül adtak be érvényes pályázatot, bárhova is jelentkeztek, és így mindig nyertek.

Továbbá módunk van azt is megvizsgálni, hogy az egy érvényes pályázatot mellett megvalósuló közbeszerzések esélye hogyan alakul az eljárás fajták, az intézménytípusok, a közbeszerzések eredményhirdetésének ideje (hónapja) és az ajánlatkérők területi elhelyezkedése szerint. Utolsóként azt tekintjük majd át, hogy mennyire befolyásolja a nyereség esélyét az, hogy ajánlatkérő székhelye megegyezik a nyertes ajánlatot adó cég székhelyével.